

PRILOG**APPENDIX****HRVATSKO KEMIJSKO DRUŠTVO****Redovita Godišnja skupština Hrvatskoga kemijskog društva za 1975. godinu**

Redovita Godišnja skupština Hrvatskoga kemijskog društva održana je 16. travnja 1975. godine od 18,15 do 20 sati u predavaonici Zavoda za organsku kemiju i biokemiju u Zagrebu, Strossmayerov trg 14.

Predsjednik P. Mildner utvrdio je u 18,15 sati da Skupština nema kvoruma te da se, prema Statutu, nakon pola sata odgađanja Skupština može održati i bez kvoruma.

Prema običaju, prije početka Skupštine, predsjednik je održao predavanje pod naslovom: »*Enzimi stanične stijenke kvasca*«.

Nakon predavanja predsjednik P. Mildner utvrdio je da je proteklo više od pola sata, otvorio je Skupštinu pozdravivši prisutne i priopćivši žalosnu vijest o smrti člana HKD ing. E. Guštaka. Odana mu je počast minutom šutnje.

Predsjednik P. Mildner predložio je ovaj dnevni red:

1. Biranje dvojice zapisničara i dvojice ovjerovitelja zapisnika.
2. Izvještaji: tajnika, blagajnika, glavnog urednika društvenih publikacija, pročelnika sekcija, te Nadzornog odbora.
3. Diskusija o izvještajima.
4. Stavovi u vezi s pismom Unije kemijskih društava Jugoslavije.
5. Diskusija i rješavanje o prijedlozima koji su podneseni Skupštini u skladu s čl. 34. točka i) Statuta.
6. Eventualije.

Skupština je jednoglasno prihvatile dnevni red.

Prisutni: M. Alujević, S. Ašperger, I. Bregovec, T. Cvitaš, J. Čaja, V. Čaplar, R. Despotović, M. Dražić, I. Fišer, Ž. Fuks, Lj. Grlić, O. Hadžija, P. Horvat, J. Ignjatović, S. Iskrić, H. Ivezović, K. Jakopčić, N. Kallay, V. Karas-Gašparec, D. Keglević, B. Knežević, J. Kniewald, Z. Kniewald, I. Krznarić, B. Ladešić, Z. Majerski, R. Marčec, S. Maričić, Z. Meić, B. Mihanović, P. Mildner, D. Pavišić, B. Pelech-Tukacović, N. Petric, N. Pravdić, M. Pribanić, V. Rapić, B. Ries, Vl. Simeon, D. Stefanović, N. Stubičar, B. Subotić, D. Sunko, I. Szele, B. Težak, Dj. Težak, S. Turina, Š. Valenčeković, P. Vilfan i Lj. Vitale.

Predsjednik P. Mildner predlaže da se za zapisničare izaberu: P. Horvat i R. Marčec, a za ovjerovitelje zapisnika: T. Cvitaš i N. Kállay, što Skupština jednoglasno prihvata.

Z. Meić:

Izvještaj tajnika

Prethodna godišnja skupština Hrvatskoga kemijskog društva održana je 17. travnja 1974. U toku protekle radne godine Upravni odbor održao je 7 sastanaka, na kojima su se rješavala pitanja o kojima će biti govora u ovom izvještaju.

Jedan od zadataka koji je stajao pred Upravnim odborom bila je izrada Statuta HKD u skladu s novim Zakonom o udruženjima građana. Statut je donesen na izvanrednoj skupštini 04.12.1974., a ovjerio ga je Republički sekretarijat za unutrašnje poslove 04.02.1975.

Nadalje, osnovana je Komisija za terminologiju, nomenklaturu, jedinice i simbole. Nakon provedene ankete, zainteresirani za rad u Komisiji održali su 13.12.1974. osnivački sastanak i formirali koordinacijski odbor.

Predsjednik odbora je T. Cvitaš, a u sastav su ušli predstavnik Unije hemijskih društava Jugoslavije (prof. H. Ivezović), po jedan predstavnik iz komisija za pojedinu područja kemije (fizička, anorganska, organska biokemija i analitička kemija,

te kemijsko inženjerstvo), te predstavnik Upravnog odbora HKD-a i Saveza kemičara i tehologa Hrvatske. Pored rada na kemijskoj terminologiji i nomenklaturi, neki članovi ove Komisije sudjeluju i na izradi jugoslavenskih standarda za kemiju.

Brošura T. Cvitaša i N. Kallaya revidirana je u smislu primjedaba brojnih stručnjaka, kojima je poslana na recenziju. Ona je sada u tisku i pojavit će se kao udžbenik Sveučilišta u Zagrebu pod naslovom: »Fizičke veličine i jedinice Međunarodnog sustava (SI)«. Izdavanje ove knjige pomogli su finansijski Republički fond za naučni rad, Sveučilište i neke privredne organizacije (Pliva, Croatia).

Na prošloj godišnjoj skupštini dano je više prijedloga za dopune Zakona o organizaciji znanstvenog rada. Neke od tih primjedaba usvojene su u tekstu Zakona koji je proglašen krajem 1974.

Pokrenut je novi časopis »Scientia Yugoslavica«, koji izdaje ANUJ, a izlazi kao prilog CCA u obliku proširenih izvadaka rada, dok je rad deponiran u Referalnom centru i može se naručiti u obliku mikrofilma ili mikrofifa. O problemima u konvencionalnom časopisu CCA i nekonvencionalnom »Scientia Yugoslavica« više će reći prof. Težak u svom izvještaju.

U Centralnoj kemijskoj biblioteci i dalje je kritičan problem smještaja časopisa starijih godišta. Nedavno je ipak osigurana jedna prostorija, koja će privremeno ublažiti nedostatak prostora i poslužit će za smještaj starijih godišta manje traženih časopisa. Međutim, još je uvijek velik broj časopisa deponiran na policama u hodnicima i drugim neprikladnim mjestima. Kako fond knjiga i časopisa naglo raste, nužno se nameće problem njihovog smještaja. To je jedan od glavnih zadataka koji Društvo mora riješiti u skorijoj budućnosti.

U toku 1974. godine kupljeno je više važnih udžbenika iz područja kemije, fizike i matematike. Veći broj knjiga primljen je kao poklon od stranih i domaćih izdavačkih kuća. Recenzije tih knjiga redovito se objavljaju u prilogu našeg časopisa CCA. U tablici je dan pregled novih publikacija prispjelih u 1974. godini u biblioteku.

Č a s o p i s a				
	Knjiga	domaćih	stranih	ukupno
Kupnjom	59	1	128	129
Zamjenom	5	26	135	161
Poklonom	62	3	11	14
Ukupno	126	30	274	304

Biblioteka je otvorena radnim danom od 8 do 19 sati, a subotom (prva u mjesecu) od 8 do 13 sati. Prošle godine poslužilo se bibliotekom 964 čitalaca, a posuđeno je 2704 sveska. U toku je rad na najnovijem izdanju Centralnog kataloga kemijske periodike u Zagrebu.

U skladu s ranjom praksom nastavljeno je s redovitim kolokvijima od općeg interesa i po sekcijama. Ukupno je održano 27 kolokvija u predavaonici Zavoda za organsku kemiju i biokemiju PMF-a i na Institutu »Ruđer Bošković«. Obavijesti su se slale posebno za svaki kolokvij svim zavodima i institutima, kao i pojedincima kojima je bliže područje iz kojega je bila tema kolokvija. Unatoč tomu posjet kolokvijima općenito ne zadovoljava i broj slušalaca varirao je od 10-tak do 50-ak. Pravo rješenje za način održavanja kolokvija još uvijek nije nađeno.

Društvo aktivno sudjeluje u analizi problema u srednjoškolskoj i sveučilišnoj nastavi kemije u okviru djelovanja Unijine Komisije za kemijsko obrazovanje. U pripremi je izdavanje brošure o stanju nastave kemije u Jugoslaviji.

U zajednici sa Savezom kemičara i tehologa Hrvatske organiziran je Sastanak kemičara Hrvatske 1975 i Ijugoslavenski simpozij »Kemija i energetika«.

U CCA objavljen je nekrolog u povodu smrti počasnog člana HKD-a prof. C. A. Coulsona. Odlukom Upravnog odbora uplaćena je u Memorijalnu fundaciju prof. Coulsona svota od 250 \$ i poslano popratno pismo predsjedniku fundacije.

Upravni odbor dao je ideju za pokretanje časopisa za popularizaciju kemije. Časopis bi na jednostavan način obradivao pojedine teme iz područja kemije.

Potpisan je samoupravni sporazum sa Zajednicom prirodoslovnih društava. U okviru proslave 90-godišnjice djelovanja Hrvatskoga prirodoslovnog društva, osmi broj časopisa »priroda« u 1975. bit će posvećen pitanjima kemije i kemijske tehnologije, a broj će prirediti Hrvatsko kemijsko društvo.

Članarine i pretplate na časopis CCA stizale su, zahvaljujući intervenciji administracije, redovitije nego do sada. Međutim, još uvijek ima relativno mnogo članova koji ne ispunjavaju tu svoju obvezu. Članstvo se i dalje popunjava pretežito studentima i mlađim diplomiranim kemičarima. U Društvo je sada učlanjeno 615 članova. Skupština je odobrila povišenje pretplate na CCA u 1975. godini od 30,00 na 60,00 din., što tek neznatnim dijelom pokriva veliko povećanje troškova izdavanja.

K. Jakopčić

Izvještaj blagajnika

Na temelju finansijske dokumentacije Hrvatskoga kemijskog društva u 1974. g.
Upravni odbor predlaže Skupštini na odobrenje i prihvatanje ovaj

PREGLED PRIHODA I RASHODA SA STANJEM NA DAN 31.12.1974.

Prihodi:	Din	Din
1. Saldo 31.12.1973. (na svim računima)	446.929,44	
2. Članarina i član. pretplata na CCA	24.176,00	
3. Pretplata-prodaja CCA (poduzećima i ust.)	46.522,10	
4. Prodaja CCA (za devizna sredstva)	22.296,25	
5. Oglasni	4.000,00	
6. Dotacije		
Republički fond za naučni rad		
— za CCA	Din 150.000,00	
— za kolokvije	„ 15.000,00	
— za ediciju »Fizičke veličine i jedinice Medunarodnog sustava«	„ 33.000,00	198.000,00
Savez kemičara i tehn. za Kongres		25.000,00
Od Unije za uvrštenje CCA u CCY		54.450,00
7. Kamati		5.489,45
8. Namjenska sredstva za stambenu izgradnju		1.337,35
9. Ostali prihodi	207,90	828.408,49

Rashodi:

1. Troškovi izdavačke djelatnosti	Din	
— CROATICA CHEMICA ACTA	207.725,40	
— »Fizičko-kem. veličine«	„ 5.585,15	
— Brošura HKD	„ 2.488,05	215.798,60
2. Troškovi biblioteke		23.337,20
3. Troškovi kolokvija		9.800,00
4. Troškovi služb. putovanja		9.002,70
5. Režijski troškovi		20.811,45
6. Administracija — OD sa dopr. (50%)		38.568,75
7. Članarina Uniji		2.300,00
8. Dotacija — Kongres kemičara	1.004,70	320.623,40

Saldo 31.12.74. — na žiro rn. izdvojenim rn. i blagajni 180.995,14
— na deviznim rn.

US \$	18.934,39	Din	315.841,95
Lstg	57,38	„	2.329,20
Can. \$	24,14	„	401,95
Hfl	60,60	„	340,10
Sfrs	1.584,68	„	7.876,75

Napomena:

Na računima HKD-a nalazila su se 31.12.74. još i sredstva:

1. Unije kem. društva Jugoslavije za izdavanje CCY	Din 390.981,10
2. Redakcije Acta Pharmaceutica Jugoslavica	
— na žiro računu	„ 15.981,75
— na izdvojenim računima (za stamb. izgr. i z. potr.)	„ 2.657,15
— na deviznom računu	US \$ 59,62

Za slijedeće razdoblje predlažemo Skupštini ovaj

P R O R A Č U N

PRIHODA I RASHODA ZA 1975. GOD.

PRIHODI:	din.	din.
1. Saldo od 31.12.1974. (na svim računima)	507.785,09	
2. Članarina i članska pretplata za CCA	20.000,00	
3. Pretplata-prodaja CCA i ostalih publikacija	50.000,00	
4. Prodaja CCA u inozemstvo	25.000,00	
5. Oglasni	4.000,00	
6. Kamati	6.000,00	
7. Dotacije	214.000,00	826.786,00

RASHODI:

1. Troškovi izdavačke djelatnosti	680.636,00
2. Troškovi biblioteke	50.000,00
3. Troškovi kolokvija	20.000,00
4. Troškovi službenog putovanja	9.000,00
5. Režijski troškovi	20.000,00
6. Troškovi administracije (s doprinosom)	1.150,00 826.786,00

Predviđeni proračun prihoda i rashoda odgovara potrebama za produženje dosadašnjih, kao i planiranih novina djelatnosti Društva u 1975. godini, pa ga predlažemo Skupštini na odobrenje.

B. Težak:

Izvještaj glavnog urednika društvenih publikacija

Redakcijski odbor održao je u toku 1974. godine 23 sastanka. U tom razdoblju pregledan je i primljen u štampu rukopisni materijal za CCA **46** (1974) 1—4. Prvi broj izšao je iz štampe 20. 07. 1974, drugi 01. 11. 1974, treći 21. 12. 1974, a četvrti 03. 02. 1975.

Od dana zaključenja redakcije do izlaska iz štampe proteklo je za prvi broj 96 dana, za drugi 92 dana, za treći 110, a za četvrti 99 dana.

CCA vol. **46** (1974) ima ukupno 278 strana, 96 priloga, 36 dokumentacijske kartice i 4 oglasa. Na redovitim stranicama objavljena su 22 originalna rada, 13 bilježaka, 1 prethodno priopćenje, a na stranicama priloga objavljene su 31 recenzija, izvodi iz disertacija i magistarskih radova, upute autorima, bibliografija znanstvenih i stručnih radova iz kemijske na području Hrvatske, te društvene obavijesti.

Od originalnih radova i bilježaka objavljeno je u CCA **46** (1974) iz opće i teorijske kemijske 19 radova, iz kemijske sinteze 10 radova, biokemije 4 rada, analitičke kemijske 2 rada, i iz strukturne kemijske 1 rad.

Od 17. 04. 1974. stiglo je u redakciju 106 radova, od kojih je objavljeno 41, u postupku se nalazi 60 radova, 4 rada su odbijena, a 1 rad je povučen.

Od ukupno 117 recenzirano je iz inozemstva 89, iz naše zemlje 28, i to iz Zagreba 21, a iz Ljubljane 7.

P R E G L E D
 podataka o štampanju, sadržaju i troškovima izdavanja
COATICA CHEMICA ACTA 46 (1974)

Opći podaci	No. 1	No. 2	No. 3	No. 4
Redakcija zaključena	15. 04. 74.	01. 07. 74.	02. 09. 74.	28. 10. 74.
Izašao iz stampe	20. 07. 74.	01. 11. 74.	21. 12. 74.	03. 02. 75.
Opseg				
Redovitih stranica	82	74	86	36
Stranica priloga	14	26	6	50
Dokum. kartica	13	9	9	5
Oglasna	1	1	1	1
Sadržaj				
Orig. znanst. radovi	6	7	6	3
Bilješke	7	2	2	2
Prethodna saopćenja	—	—	1	—
Recenzije	7	8	7	9
Troškovi				
Tisk	42.930,00	38.970,00	34.270,00	42.710,00
Tehnička redakcija	5.907,10	6.306,45	5.812,80	6.174,40
Administracija	8.953,75	8.945,30	10.330,65	10.339,05
Otprema	2.665,30	2.284,35	1.999,00	2.570,85
Ukupno dinara	60.456,15	56.506,10	52.412,45	61.794,30

A. Gertner:

Izvještaj Sekcije za analitičku kemiju

U Sekciji za analitičku kemiju nastavljene su aktivnosti u smislu zbližavanja i zajedničkih akcija s analitičarima DIT i STKH. U zajednici s ovim udruženjima angažirali su se članovi Sekcije u organizaciji i provedbi seminara s područja instrumentalnih analitičkih metoda.

Sekcija za analitičku kemiju pripremila je, ali nije uspjela održati savjetovanje analitičara Jugoslavije s temom o znanstvenim, personalnim i aparativnim kapacitetima analitičkih laboratorija po našim republikama — zbog slabe ili nikakve zainteresiranosti u ostalim republikama. Nadamo se da će se to savjetovanje ipak moći održati u toku ove godine.

Članovi Sekcije posebno su se mnogo angažirali na prikupljanju podataka o nastavi kolegija Analitičke kemije u visokom školstvu u Jugoslaviji. Ti su podaci dani Organizacijskom komitetu Euroanalysis II.

Zbog slabe organizacije sudjelovalo je na Simpoziju u Szombathely-u (1974) tek manji broj članova Sekcije. Sada su međutim već uloženi napor da se na idućem sastanku u Szombathely-u (11. listopada 1975) to ne ponovi.

U proteklom razdoblju sastajali su se članovi Inicijativnog odbora Sekcije redovito, i to u reprezentativnom broju.

Z. Janović:

Izvještaj Sekcije za makromolekule

Tokom 1974. godine djelatnost sekcijske sastojala se u održavanju kolokvija i predavanja a osim toga članovi sekcijske aktivno su sudjelovali u radu dva Savjetovanja o polimerima u organizaciji Društva plastičara Hrvatske kao i u radu IV. Jugoslovenskog simpozija o kemiji i tehnologiji makromolekula, Ljubljana 29.—31. I 1975. u organizaciji Unije kemijskih društava.

U 1975. godini nastavit će se s održavanjem kolokvija i to predvidivo 4 domaća i 2 strana predavača, a sekcija će sudjelovati i u radu Ljetne škole o polimerima

pod nazivom »Kemija i tehnologija poliolefina« koju organizira Znanstveni savjet za naftu JAZU; članovi Sekcije ujedno su i organizatori.

U III. kvartalu 1975. godine predvidivo će se u organizaciji ove sekcije održati savjetovanje ili seminar, pod radnim naslovom »Karakterizacija polimernih materijala«.

B. Sever:

Izvještaj Sekcije za nastavu kemije

Kroz proteklu godinu dana članovi sekcije održali su niz stručnih sastanaka, sa ciljem da kroz kolokvije, seminare, stručne aktive poboljšaju nastavu kemije bilo u osnovnoj školi, bilo u školama drugog stupnja.

Nastavnici osnovnih škola održali su četverodnevni ljetni seminar 1974. na Pedagoškoj akademiji u Zagrebu, a teme seminara bile su: bjelančevine, organski spojevi velikih molekula, Marksizam u nastavi kemije, Praktikum iz proizvodnje polimera. Posjetili su tvornicu »Pliva« i Zagrebačku pivovaru.

U siječnju održali su jednodnevni seminar na temu »Idejnost u nastavi kemije«, »Inovacije u nastavi kemije« i praktikum iz polimerizacije. Održali su tri stručna aktiva na kojima su raspravljali o nastavnim programima, o marksizmu u nastavi kemije, grupnom laboratorijskom radu, o srodnostima među spojevima (oksida, kiselina i hidroksida).

Nastavnici kemije koji rade u školama drugog stupnja održali su tri kolokvija. Eksperimentalna obrada svojstava bjelančevina, Enzimi, Osnovni pokusi iz područja biokemije (probava) bile su teme kolokvija, a predavači su bili nastavnik gimnazije Maja Petković, mr. kemije, nastavnik u građevinskom školskom centru Bedekovčina Mr. Strunja, asistent u Zavodu za opću i anorgansku kemiju PMF-a, prof. Vera Mayer.

Usuradnji s Republičkim zavodom za usmjereni obrazovanje održana su dva pedagoška dana na kojima su se nastavnici mogli upoznati s realizacijom nastavnog plana u razredu i s provjeravanjem i vrednovanjem znanja učenika.

Jedan pedagoški dan bio je organiziran na XI gimnaziji i imao je za cilj obradu sata tipa provjeravanja odnosno ocjenjivanja znanja učenika. Sat je organiziran uz stručnu suradnju prof. Poljaka sa Filozofskog fakulteta i predmetnog nastavnika prof. Dubravke Stričević. Drugi pedagoški dan održan je na II. gimnaziji i bio je posvećen realizaciji nastavnog plana iz područja periodnog sustava elemenata i nastavne jedinice — amonijak, a predmetni nastavnici bili su Mr. V. Marić i prof. I. Došen.

Seminari. — Od 26—29. VI 1974. održan je seminar za nastavnike SR Hrvatske a bio je posvećen organizaciji i provođenju naučne ekskurzije na naftenosno polje Žutica. Na seminaru ing. K. Čaušević održao je predavanje o perspektivi petrokemije u Jugoslaviji i svijetu. Seminar od 16. I—19. I 1975. imao je za cilj upoznavanje nastavnika s modernim pristupom nastavi organske kemije, a predavači su bili prof. Sunko i docenti Deljac i Bregovec, i drugi suradnici u Zavodu za organsku kemiju i biokemiju PMF.

Nastavnici osnovnih škola kao i gimnazija i drugih srednjih škola pripremali su republičko takmičenje iz kemije, koje svake godine organizira pokret »Nauka mladima«.

Nastavna sekcija HKD u suradnji sa DIT — sudjeluje u akciji Unije kemijskih društava Jugoslavije za unapređenje nastave kemije, te se priprema za sastanak Unije, koji će se održati u svibnju u Zagrebu. Osnovana je komisija članova HKD - DIT koja ima zadatak prikupiti nastavne programe i analizirati probleme u nastavi od osnovne škole, škole II stupnja i fakulteta. Do sada održana su 3 radna sastanka komisije, podijeljena zaduženja i priprema se materijal za sastanak Unije.

V. Škarić:

Izvještaj Sekcije za organsku kemiju

Sekcija za organsku kemiju djeluje u okviru Hrvatskoga kemijskog društva od 1973. godine preko svojega odbora čiji su članovi I. Butula, K. Jakopčić, V. Jarin, Z. Majerski, D. Stefanović, V. Škarić i M. Štramar.

Glavni zadatak, još uvijek u rješavanju, sastojao se iz prikupljanja podataka i pokazatelja kao što su udjel organske kemije u nacionalnom dohotku i u izgradnji novih istraživačkih i nastavnih kapaciteta te opremi. Ti bi podaci trebali pomoći u konstituiranju budućih struktura i radnih grupa na području organske kemije. Članovi ove sekcije u raznim radnim i društvenim funkcijama doprinose zamišljenom okupljanju organskih kemičara. Mora se, međutim, naglasiti da je sadašnja reorganizacija društva na osnovama ustava angažirala veliku većinu naših članova u traženju vlastitih mogućnosti. Uvjereni smo da će nakon konstituiranja SIZ-ova i ostalih pratećih službi uloga Sekcije organske kemije kao i društva u cijelini moći odigrati vidniju ulogu.

Makar nije uvijek vidljiv udio naše sekcije u odabiranju predavanja, kolokvija i nastavnih djelatnosti, moramo napomenuti da su članovi sekcije u tom djelokrugu rada i kroz protekli period dali svoje znatne priloge.

B. Težak:

Izvještaj Sekcije za površinske pojave i koloidiku

Aktivnost članova Sekcije u protekloj godini odvijala se kroz rad u redovitim zajedničkim sastancima, u održavanju kolokvija, a neki članovi Sekcije aktivno sudjeluju u radu Komisije za terminologiju, nomenklaturu, simbole u radu Komisije za terminologiju, nomenklaturu, simbole i jedinice.

Organizirano je 5 kolokvija. Od toga 3 puta predavači su bili članovi Sekcije, a 2 puta strani predavači (prof. A. G. Walton, Case Western Reserve Univ., Cleveland, Ohio U.S.A. i prof Tamotsu Dondo, Sci, Univ. Tokyo, Japan). Tematika kolokvija su bili prikazi, koji su obuhvaćali prvenstveno pregledе višegodišnjeg rada i novijih istraživanja pojedinih autora ili grupe istraživača. Najčešće su to problemi u vezi procesa precipitacije kako u sintetskim, polimernim, površinski aktivnim, tako i u biološkim sistemima, kao i prikazi precipitacije u modelnim sistemima.

Uz ovih nekoliko vrlo vrijednih predavanja ove godine Sekcija je započela s redovitim sastancima svakog drugog tjedna sa ciljem da se aktivira veća povezanost naših kemičara, koji predstavljaju koloidno-kemijsku grupu u Zagrebu. Dosada su održana 3 sastanka, koji su se odvijali u vidu diskusije i referata u vezi s Ljetnom konferencijom »Kemija granica faza čvrsto/tekuće«, koja se održava u Cavtatu ove godine. Takvim radom članovi Sekcije nastaviti će i dalje, što će predstavljati osnovu za bolje međusobno informiranje i korištenje aparatura i metoda interesantnih za rad na zajedničkim problematikama.

Š. Mesarić:

Izvještaj o radu Sekcije za spektrokemiju

U proteklom periodu rad članova sekcije za spektrokemiju bio je usmjeren na sudjelovanje u nizu stručnih sastanaka.

Brojan je također bio odaziv članova sekcije koji su s referatima sudjelovali na V Jugoslavenskom savjetovanju »Primijenjena spektroskopija« održanom 9—12. 10. 1974. godine u Skopju.

Ove se godine održava seminar »Primjena instrumentalnih metoda u kemijskoj praksi«, koji je već dosada okupio veliki broj mlađih kolega iz raznih grana industrije, a na kojem su kao predavači i referenti sudjelovali i članovi naše sekcije. Članovi sekcije također sudjeluju na unifikaciji spektroskopske nomenklature te na usklađivanju informacija dobivenih statističkom obradom podataka raznih mjerjenja.

Z. Maksić:

Izvještaj Sekcije za teorijsku kemiju

Aktivnost članova Sekcije za teorijsku kemiju bila je vrlo raznovrsna u proteklom periodu. Pored redovitih kolokvija Grupe za teorijsku kemiju koji se u zajednici s Laboratorijem za fizikalnu organsku kemiju održavaju svakog četvrtka na

Institutu »Ruđer Bošković«, treba posebno istaknuti istupanje na Sastanku kemičara Hrvatske u veljači 1975. g., gdje je održano 17 referata. Pored toga članovi Sekcije nastupili su s predavanjima i referatima na više domaćih i stranih kongresa i simpozija. Konačno, spomenimo aktivnost u okviru Komisije za terminologiju HKD, u čijem radu su se posebno istakli T. Cvitaš, L. Klasinc i Z. Meić. Članovi Sekcije održali su slijedeće seminare i predavanja (referati sa Sastanka kemičara Hrvatske 1975. izostavljeni su, jer se mogu naći u programu toga skupa):

1. Z. Maksić, »Pojam hibridizacije u okviru teorije molekularnih orbitala« (31. 1. 1974.)
2. Z. Maksić, »Evaluation of Semiempirical Wave Functions by the Calculation of One-electron Properties« (18. 4. 1974.)
3. A. Graovac, »Račun Hartree-Fockovih matričnih elemenata za kristale« (22. 5. 1974.)
4. T. Cvitaš, »Induktivni efekt«, (7. 2. 1974.)
5. T. Cvitaš, »Fotoelektronski spektrovinilfluorida«, (7. 11. 1974.)
6. T. Cvitaš, »Da li je molekularna orbitala mjerljiva veličina« (3. 4. 1975.)
7. K. Kovačević i Z. Maksić, »Izračunavanje kutova i dužina veza kod ugljikovodika pomoću iterativne metode maksimalnog prekrivanja«, (XVIII Savetovanje hemičara SR Srbije, Novi Sad, siječanj 1974.)
8. K. Kovačević, M. Eckert-Maksić i Z. Maksić, »Izračunavanje toplina stvaranja nekih sikličkih i policikličkih ugljikovodika pomoću metode maksimalnog prekrivanja«, (XVIII Savetovanje hemičara SR Srbije, Novi Sad, siječanj 1974)
9. N. Trinajstić i T. Živković, »Applications of Graph Theory in Quantum Chemistry«, (Sastanak kvantnih kemičara Madžarske, Matrafured, svibanj 1974.)
10. Z. Meić, W. Braun, H. Knehr und W. Zeil, »Kraftkonstanten und Zentrifugalverzerrungskonstanten des Methylchlorsilan«, (Bunsentagung, Kassel, SR Njemačka, svibanj 1974.)
11. D. Reinke, H. Baugärtel, T. Cvitaš, L. Klasinc und H. Güsten, »Vergleich der Photoelektronenspektren und Photoionenspektren von Vinylfluorid«, (Bunsentagung, Kassel, SR Njemačka, svibnja 1974.)
12. A. Graovac, »Computation of the Fourier Transforms of Lattice Sums over Slater-Type Orbitals Products«, (Advanced Study Institute on Electronic Structure of Polymers and Molecular Crystals, Namour, Belgija, rujan 1974.)
13. Z. Meić and H. Güsten, »Infrared and Raman Spectra of Deuterated and Fluorinated trans-Stilbenes«, (VI. National Conference on Spectroscopy with International Participation, Slančev Brjag, Bugarska, rujan 1974.)

Predsjednik P. Mildner zatim je otvorio diskusiju o izvještajima.

B. Težak predlaže da se osim glavnog urednika društvenih publikacija oformi funkcija urednika i za tu funkciju predlaže S. Maričića. Skupština prihvata prijedlog.

V. Rapić ukazuje na potrebu povezivanja komisija za nomenklaturu u organskoj kemiji pri SKTH i HKD-u, te na probleme u dosadašnjim pokušajima povezivanja.

D. Sunko i K. Jakopčić sugeriraju direktni kontakt V. Rapića i predsjednikom komisije za nomenklaturu i terminologiju u organskoj kemiji pri SKTH-u prof. Laćanom bez učešća administracije oba društva.

Kako nije bilo drugih diskutanata, Skupština prihvata izvještaje.

U vezi s pismom Unije kemijskih društava Jugoslavije P. Mildner izjavljuje da je radi zauzimanja stavova pismo analizirano na sjednici Upravnog odbora i iznosi zaključke odbora pred Skupštinu.

B. Težak predlaže da se odredi status biokemije u Jugoslaviji prema IUB i ostalim organizacijama.

D. Sunko ističe da je uskoro u Sarajevu sastanak Unije i da će na tom sastanku biti iznesen projekt dr Kornhauser o unapređenju nastave i traži aktivnost HKD-a pri tom problemu.

B. Težak smatra da spomenuti program treba reviziju, jer ne valja finansijski dio — odnosno financijsko rješenje, te traži da delegati HKD potaknu i razmotre to na sastanku Unije.

Predsjednik P. Mildner obavještava da nije bilo prijedloga podnesenih Skupštini u skladu s čl. 34 točka i) Statuta.

Skupština je završila radom u 20 sati.

KOLOKVIJI HRVATSKOGA KEMIJSKOG DRUŠTVA

U 1974. GODINI ODRŽANI SU OVI KOLOKVIJI:

Kolokvij HKD-a, održan 16. siječnja:

D. E. Sunko, *Konformacija i reaktivnost.*

Kolokvij HKD-a, održan 13. veljače:

M. Branica, *Metali u moru.*

Zajednički kolokvij HKD-a i Saveza kemičara i tehologa Hrvatske, održan 15. veljače:

S. Gomišćek, *Najnovija instrumentalna rješenja za analitičku primjenu atomske apsorpcije,*
i

Primjena atomske apsorpcije u analizama biološkog materijala i istraživanjima zagađenja čovjekove okoline.

Kolokvij HKD-a, održan 20. veljače.

R. Despotović, *Međudjelovanje u koloidnim sistemima Ag-tenzid.*

Kolokvij HKD-a, održan 27. veljače:

L. Klasic, *Molekularna fotoelektronska spektroskopija uz demonstraciju rada fotoelektronskog spektrometra.*

Kolokvij HKD-a, održan 11. ožujka:

M. Branica, *Kemija mora.*

Kolokvij HKD-a, održan 13. ožujka:

Vl. Simeon, *Reakcijska mikrokalorimetrija.*

Kolokvij HKD-a, održan 20. ožujka:

R. H. H. Wolf, *Djelovanje amfoternog polielektrolita na precipitaciju anorganских hidroksida.*

Kolokvij HKD-a, održan 27. ožujka:

H. Füredi, *Procesi precipitacije u biološkim sistemima.*

Kolokvij HKD-a, održan 19. travnja:

A. G. Walton (Case Western Reserve University, Cleveland, Ohio, USA),
Structural Changes of a Blood Clotting Protein Induced by Surfaces.

Kolokvij HKD-a, održan 22. svibnja:

Gj. Deželić, *O sintezi i svojstvima polimernih lateksa.*

Kolokvij HKD-a, održan 29. svibnja:

J. Petres, *Mogućnosti određivanja disperziteta čestica $BaSO_4$ optičkim metodama.*

Zajednički kolokvij HKD-a, Jugoslavenskog društva za fiziologiju, Sekcija SRH i Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada, održan 4. lipnja:

J. E. Cremier (Toxicology Unit, Medical Research Council, Carlshalton, Surrey, England), *Changes within Metabolic Compartments in the Brain of Young Rats Ingesting Lead.*

Kolokvij HKD-a, održan 12. lipnja:

K. L. Servis (University of Southern California, Los Angeles, USA), *Carbon-13 NMR Spectroscopy: Theory and Applications.*

Kolokvij HKD-a, održan 9. srpnja:

I. Džidić (Texas Medical Center, Houston, USA), *Ionizacija kod atmosferskog pritiska — novi tip spektrometrije masa.*

Zajednički kolokvij HKD-a i Instituta »Ruđer Bošković«, održan 19. rujna:

W. A. Biegel (Universität Göttingen, SR Njemačka), *Walsh's Rules and their Extension to Larger Molecules.*

Zajednički kolokvij HKD-a i Instituta »Ruđer Bošković«, održan 24. rujna:

C. A. Vernon (Department of Chemistry, University College London, England), *The Application of Thermodynamics to Biological Systems.*

Zajednički kolokvij HKD-a i Instituta »Ruđer Bošković«, održan 25. rujna:

C. A. Vernon (Department of Chemistry, University College London, England), *Is Nerve Growth Factor a New Kind of Hormone?*

Kolokvij HKD-a, održan 27. rujna:

To matsu Kondo (Science University of Tokyo, Faculty of Pharmaceutical Sciences, Tokyo, Japan), *Mechanisms of Haemolysis by Surface Active Agents.*

Kolokvij HKD-a, održan 16. listopada:

N. Trinajstić, *Teorija crteža u kemiji.*

Zajednički kolokvij HKD-a, Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada i Jugoslavenskog društva za fiziologiju, Sekcija SRH, održan 29. listopada:

G. Hard (Baker Medical Research Institute, Melbourne, Australia), *Cellular Analysis of the Developmental Stages of Experimental Renal Cancer.*

Zajednički kolokvij HKD-a i Instituta »Ruđer Bošković«, održan 30. listopada:

K. Bössler (Institut für Nuklearchemie der Kernforschungsanlage, Jülich GmbH, Deutschland) *The Effect of Chemical Bonds on Radiation Damage in Insulators and non Metallic Structural and Ion Implantation Studies.*

Kolokvij HKD-a, održan 4. studenog:

V. Mayer *Aminokiseline u nastavi kemije*

Kolokvij HKD-a, održan 13. studenog:

B. Težak, *Primjena nove tehnologije u sistemu nastave, te znanstvenih informacija i komunikacija.*

Kolokvij HKD-a, održan 11. prosinca:

Lj. Vitale, *Karakterizacija proteolitskih enzima iz bakterija Bacillus vrsta.*

Kolokvij HKD-a, održan 16. prosinca:

M. Petković-Čujković, *Metodika upoznavanja učenika s enzimima.*

NOVI ČLANOVI HRVATSKOGA KEMIJSKOG DRUŠTVA UČLANJENI 1974. GODINE

Arapović Ivan, dipl. ing. kemije, Vojnotehnički institut — pogon 79000 Mostar
Bratić Sočenka, Dipl. ing. kemije, Dubrovačka 46, 41000 Zagreb

Brničević Nevenka, Doktor prirodnih nauka, Institut »Ruđer Bošković«, Bijenička 54, 41001 Zagreb

Bronzan Pavica, Institut »Ruđer Bošković«, 41000 Zagreb

Ciković Nada, Dr Mr sc., dipl. ing. kemije, Zavod za fizikalnu kemiju, Tehnološki fakultet, Marulićev trg 20, 41000 Zagreb

Čemerin Damir, student, Tehnološki fakultet, Biotehnološki odjel, stan: Pančevska 21, 41000 Zagreb

Čumbrek Vesna, Dipl. ing., Institut za tehnologiju silikata, stan: Paromlinska 113a, 41000 Zagreb

Deur-Siftar Đurđa, Dr kem. znanosti, INA-RZ za istraživanje i razvoj, Laboratorij, Žitnjak, Proleterskih brigada 78, stan: J. Laurenčića 6/VIII, 41000 Zagreb

Fišer Irena, dipl. ing. kemije, Fizičko-kemijski zavod PMF-a, stan: Kulušićeva 16, 41000 Zagreb

Horvat Jaroslav, dipl. ing. kemije, volontер-postdiplomand, Inst. »R. Bošković«, Bijenička 54, 41000 Zagreb

Horvat Predrag, student, Tehnološki fakultet, Biotehnološki odjel, stan: Šulekova 23, 41000 Zagreb

Horvat Višnja, dipl. ing. kemije, Institut »R. Bošković«, Laboratorij za radiokemiju, Bijenička 54, 41000 Zagreb

Hus Mihovil, Dr kemijskih nauka, Institut »R. Bošković«, Bijenička 54, 41000 Zagreb

Janjoš Vojin, Dipl. kem., Vojno-tehnički institut — pogon, 79000 Mostar

Jukić Ivan, dipl. ing. kemije, Vojnotehnički institut — pogon, 79000 Mostar

Servis, Kenneth L., Associate Professor of Chemistry, Department of Chemistry, University of Southern California, University Park, Los Angeles, Calif. 90001, USA

Kniewald Jasna, dr, Institut za fizikalnu kemiju Sveučilišta u Zagrebu, stan: Rakovčeva ul. 6/I, 41000 Zagreb

Kniewald Zlatko, Dr Mr., Laboratorij za eksperimentalnu medicinu Sveučilišta, Domagojeva 2, stan: Rakovčeva 6, 41000 Zagreb

- Konja Gordana*, dipl. ing. kemije, Tehnološki fakultet BTO, Pierotijeva 6, stan: Šubićeva 25/I, 41000 Zagreb
- Kronja Olga*, student, Schrotova 29, 41000 Zagreb
- Krznarić Ivan*, dipl. ing. kemije, Institut za fizikalnu kemiju Sveučilišta u Zagrebu, Marulićev trg 19/II, 41000 Zagreb
- Kulenović Vesna*, dipl. ing. tehnologije, Tehnološki fakultet, Zavod za organsku kestan: Alagovićeva 8, 41000 Zagreb
- Kulišić-Katalinić Marija*, dipl. ing. kemije, Školski centar za obrazovanje stručnih kadrova, Park V. Nazora 3, 57000 Zadar
- Kuretić Petar*, student, stan: Prečac Gornji 22, 41000 Zagreb
- Lisul Milica*, ing. kemije, Udružena banka Zagreb, Privredna banka u Zagrebu-programer, stan: Vinogradска 30, 41000 Zagreb
- Mayer Dorotea*, dipl. ing. farmacije, Inst. »R. Bošković«, stan: Čakovečka 19, 41000 Zagreb
- Minić Dušan*, dr kemijskih nauka, Drugi Bulevar, 46, stan 20, 11070 Beograd
- Mintas Mladen*, mr. ing., Zavod za organsku kemiju, Tehnološki fakultet, stan: Goljak 12a, 41000 Zagreb
- Mulac Biserka*, student, Prilaz JNA 57, 41000 Zagreb
- Nöthig-Hus Dunja*, dipl. ing. kemije, Kemijski školski centar, stan: Ostrogovićeva 10, 41000 Zagreb
- Novak Srđan*, student, Tehnološki fakultet, Biotehnološki odjel, stan: Dobri dol 56, 41000 Zagreb
- Orlić Mila*, student, Tehnološki fakultet, stan: 8. maja br. 8, 41000 Zagreb
- Palanović Darinka*, student, Tehnološki fakultet, stan: Gajeva 51, 41000 Zagreb
- Palković Antun*, dipl. ing. kemije, Institut za organsku kemiju i biokemiju, stan: Derenčinova 29, 41000 Zagreb
- Pejaković Slobodan*, student, stan: Zorkovačka 2-204, 41000 Zagreb
- Moje Mirko*, mr., Institut za organsku kemiju i biokemiju, stan: Svačićev trg 10, 41000 Zagreb
- Pompe-Gotal Jelena*, dipl. ing. kemije, Veterinarski fakultet, Zavod za farmakologiju i toksikologiju, Heinzelova 55, 41000 Zagreb
- Radaković Margareta*, dipl. ing. biotehnologije, Zavod za farmakologiju, Veterinarski fakultet, Heinzelova 55, 41000 Zagreb
- Radić Milan*, dipl. ing. kemije, Splitska 2, 79000 Mostar
- Rataj Zlatko*, dipl. ing. kemije, »Zdenka«, 43239 Veliki Zdenci
- Rušić Branko*, student PMF-a, stan: Prijedorska 13, 41040 Zagreb-Dubrava
- Stanulović Milan*, Dr sci. asistent Medicinskog fakulteta, Institut za zdravstvenu zaštitu majke i djeteta, Hajduk Veljkova 10, 21000 Novi Sad
- Starasić Vlatka*, Struga 30A, 47000 Karlovac
- Stiplošek Zdenka*, ing., Tehnološki fakultet, Zavod za organsku kemiju, stan: Kućerina72, 41000 Zagreb
- Škrinjarić-Špoljar Mira*, dr. ing., Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada, Moše Pijade 158, 41000 Zagreb
- Šaša-Perko Radojka*, dipl. ing. kemije, Metalski školski centra, stan: Omladinska 4, 55000 Slavonski Brod
- Tomaš Branka*, dipl. ing. kemije, Institut »R. Bošković«, Bijenička 54, 41000 Zagreb
- Tomašić-Borošak Vlasta*, Institut »R. Bošković«, stan: Tkalčićeva 91, 41000 Zagreb
- Tušek Ljerka*, mr. kemijskih nauka, Institut »R. Bošković«, Bijenička 54, 41000 Zagreb
- Valinger Zdenka*, mr. biol. znanosti, Institut »R. Bošković«, Radioizotopni laboratorij, Bijenička 54, 41000 Zagreb
- Vančik Hrvoj*, student, stan: R. Hercega 1, 42000 Varaždin
- Vekić Branko*, dipl. ing. kemije, Institut »R. Bošković«, stan: I Kozarski put 25, 41000 Zagreb
- Vrklijan Petar*, dipl. ing. kemije, Gimnazija »Braća Hanžek«, stan: Petrinjska 6, 44250 Petrinja

ERRATAErrata originally published in: *Croat. Chem. Acta* 48 (2) 1976.

U Vol. 47, br. 2 zabunom je izostavljen izvještaj Sekcije za biokemiju unutar izvještaja o redovnoj godišnjoj skupštini Hrvatskog Kemijskog Društva.

E. Reiner:

IZVJEŠTAJ SEKCIJE ZA BIOKEMIJU

U vremenu od travnja 1974. do danas članovi Biokemijske sekcije aktivno su sudjelovali na nekoliko znanstvenih skupova.

U kolovozu 1974. održan je u Budimpešti 9. sastanak FEBS-a na kojem je sudjelovalo oko 40 biokemičara iz Jugoslavije, održavši 19 referata. Tom prilikom na posebnom sastanku, što ga je organizirala Biokemijska sekcija HKD, dogovoren je da se pristupi osnivanju Jugoslavenskog društva za biokemiju. U tu svrhu učinjeni su kontakti s ostalim republikama, odnosno pokrajinama, kako bi se sazvao inicijativni odbor, a nakon toga moglo formirati Jugoslavensko društvo biokemičara.

Na sastanku kemičara Hrvatske u veljači 1975. u Zagrebu, održano je oko 30 referata iz područja biokemije; za ta je predavanja vladalo veliko zanimanje, što se očitovalo u diskusijama u tim sekcijama.

U 1974. god. je započeto obavljanje članova Biokemijske sekcije o znanstvenim manifestacijama s područja biokemije u našoj zemlji i u inozemstvu, napose onih koji nisu objavljeni u FEBS Bulletinu. Također je upućen dopis redakcijama časopisa: Glasnik slovenskoga kemijskog društva, Glasnika srpskog hemijskog društva, Arhiv za higijenu rada i toksikologiju, Acta Pharmaceutica Jugoslavica, Kemija u industriji i Hemijska industrija, s molbom da se te obavijesti redovito štamaju u tim časopisima. Tom pozivu odazvale su se redakcije: Glasnik slovenskoga kemijskog društva, Kemija u industriji, Arhiv za higijenu rada i toksikologiju, Acta Pharmaceutica Jugoslavica i Croatica Chemica Acta, koje su počele s objavljivanjem tih obavijesti.

U toku su pripreme oko učlanjenja Komisije za biokemiju u IUB (International Union of Biochemistry). Na sastanku Plenuma i predsjedništva Unije kemijskih društava Jugoslavije u travnju 1974. godine, predsjednik Komisije za biokemiju, prof. Pavao Mildner iznio je prijedlog o učlanjenju Komisije za biokemiju u IUB. U vezi s time upućen je dopis svima republičkim, dotično pokrajinskim kemijskim društima i savezima, da pošalju popis članova svojih sekcija. Do sada je odgovorilo i popis poslalo samo Slovensko kemijsko društvo.

Organizacija Ljetne škole, s malom izmjenom u svom sadržaju, a u suradnji s Prof. A. P. Mathiasom (Engleska), u punom je toku i održat će se od 14—20. rujna 1975. u Dubrovniku, pod naslovom: »Post-synthetic Modification of Biological Macromolecules«.

Austrijsko biokemijsko društvo obratilo nam se je s prijedlogom za suradnju. Na osnovi tog prijedloga održat će se u Grazu u listopadu 1975. god. sastanak Austrijskoga biokemijskog društva uz sudjelovanje biokemičara iz Jugoslavije. Predviđa se da radni dio sastanka traje dva dana, za koje će se vrijeme održati predavanja i posteri, a također i jedno plenarno predavanje.

U toku 1974/75 održano je 6 kolokvija i to od stranih predavača: J. E. Cremer (Toxicology Unit, Carshalton, Engleska), C. A. Vernon (Department of Chemistry, University College London /2 predavanja/), G. Hard (Baker Medical Research Institute, Melbourne), a od domaćih: Lj. Vitale i V. Šunjić.

Radom Biokemijske sekcije upravlja odbor u sastavu: E. Reiner (pročelnik), te odbornici: N. Avdalović (delegat Jugoslavenskog društva za fiziologiju), S. Đokić, M. Fišer-Herman (delegat Jugoslavenskog društva medicinskih biokemičara), S. Iskrić, J. Jerkunica, Ž. Kućan, S. Marićić (delegat Jugoslavenskog društva za biofiziku), P. Mildner, B. Pende, S. Rendić, V. Simeon i Lj. Vitale. Svi članovi odbora Biokemijske sekcije ujedno su i članovi Komisije za biokemiju Unije kemijskih društava Jugoslavije, s time da je predsjednik Komisije P. Mildner, a sekretar Komisije E. Reiner. Administrativne poslove vodi V. Mikulčić.